

ת"פ 38803/09/20 - מדינת ישראל נגד מוחמד עוידה, עלאא פרוך, וואיל אל חטיב, הנסיכה הנדסה בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 38803-09-20 מדינת ישראל נ' עוידה ואח'
בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. מוחמד עוידה

2. עלאא פרוך

3. וואיל אל חטיב

4. הנסיכה הנדסה בע"מ

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד ענבל עפרת ויינשטיין ועו"ד עמנואל אלקובי

ב"כ הנאשמים 1 ו-4: עו"ד ג'רייס דחדולי ועו"ד אוסאמה מרזוק

ב"כ הנאשם 2: עו"ד מאהר חנא

הכרעת דין לנאשמים 1,2,4

כללי

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום מתוקן ובו שלושה אישומים, שבהם יוחסו לנאשמים עבירות לפי חוק מס ערך מוסף התשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ"), בשל כך שבין השנים 2013-2014 הוציאו נאשמים 2-3 לנאשמים 1 ו-4 חשבוניות מס בלי שהיו זכאים לעשות כן, מאחר ולא בוצעו העסקאות המפורטות בחשבוניות וזאת במטרה לסייע לנאשמים 1 ו-4 להתחמק מתשלום מס, וכי הנאשמים 1 ו-4 קיזזו את החשבוניות הכוזבות שקיבלו מנאשמים 2 ו-3 וחשבוניות כוזבות נוספות בדו"חות התקופתיים שהגישו לרשויות מע"מ, הכל במטרה להתחמק מתשלום המס.

על פי המתואר בפירוט בכתב האישום, הנאשמת 4 נרשמה בחודש נובמבר 2011 כ"עוסק מורשה" לפי החוק, בתחום שיפוץ ועבודות בניין, ובתקופה הרלבנטית לאישום היה נאשם 1 מנהלה הפעיל והרשום ברשם החברות של הנאשמת 4.

נאשם 2 נרשם ביוני 2013 כ"עוסק מורשה" על פי החוק, בתחום שיפוץ ועבודות בניין.

נאשם 3 נרשם בחודש פברואר 2014 כ"עוסק מורשה" על פי החוק, באותו התחום.

האישום הראשון מיוחס לנאשם 2 בלבד והוא מואשם בו בעשרים ושבע עבירות של הוצאת חשבוניות מס בלי שהיה זכאי לעשות כן, לפי סעיף 117(א)(5) לחוק מע"מ, ובעבירה של פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ. באישום זה נטען, שבין חודש יוני 2013 לחודש ספטמבר 2014, הוציא הנאשם 2 לנאשמים 1 ו-4 עשרים ושבע חשבוניות מס, שסכום העסקאות המפורטות בהן הוא ₪ 3,834,107 והמס הכלול בהן הוא ₪ 584,863, מבלי שביצע ומבלי שהתחייב לבצע את העסקאות המפורטות בחשבוניות שהוציא, ועל כן לא היה זכאי להוציאן. עוד מיוחס לנאשם 2, כי עשה כן במטרה להביא לכך שהנאשמת 4, באמצעות הנאשם 1, יתחמקו מתשלום המס שבו הם חייבים.

פרטי עשרים ושבע החשבוניות הובאו בנספח לכתב האישום.

האישום השני מיוחס לנאשם 3 בלבד, שעניינו הסתיים, והוא הורשע בו, על פי הודאתו, בשמונה עבירות של הוצאת חשבונית שאינו רשאי להוציא, ובעבירה של פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס. על הנאשם 3 נגזרו חמישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך ₪ 7,500.

על פי המתואר באישום זה, בין יוני 2013 לספטמבר 2014, הוציא הנאשם 3 לנאשמים 1 ו-4 שמונה חשבוניות מס, שסכום העסקאות המפורטות בהן הוא ₪ 828,425, וסכום המס הכלול בהן הוא ₪ 126,370, מבלי שביצע ומבלי שהתחייב לבצע את העסקאות המפורטות בחשבוניות המס שאותן הוציא.

האישום השלישי מיוחס לנאשמים 1 ו-4 בלבד, והם מואשמים במסגרתו ב-310 עבירות ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מע"מ, במטרה להתחמק מתשלום מס ובנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיפים 117(ב)(5), 117(ב)(2)(3) לחוק. בנוסף מואשם הנאשם 1 באישום זה, בעבירת שימוש במרמה או תחבולה או כל מעשה אחר במטרה להתחמק מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ.

על פי הנטען באישום זה, בתקופה שמחודש אוקטובר 2012 לחודש ספטמבר 2014, כלל הנאשם 1 בדיווחיה של הנאשמת 4 לשלטונות מע"מ כמס תשומות, את סכום המס הנקוב ב-310 חשבוניות מס כוזבות על שם העוסקים "א.ב. אליאב בע"מ", "אביעם אינסטלציה בע"מ", "אל חטיב ואיל", "כל מתכת מדן בע"מ", "מתי מרכז הגבס" ו"פרוך עלאא" (להלן גם: "העוסקים"). הסכום הכולל של העסקאות שבחשבוניות אלה הוא ₪ 23,970,681 וסכום המס הכלול בהן הוא ₪ 3,612,165. עוד נטען כי בפועל לא נעשתה עסקה בין העוסקים ששמותיהם הופיעו על גבי חשבוניות אלה לבין הנאשמים 1 ו-4, וכי הכל נעשה במטרה להתחמק מתשלום מס. לבסוף נטען כי בתקופה המתוארת נהג הנאשם 1 ללכת לסניף הבנק שבו מצוי חשבון הנאשמת 4 יחד עם הנאשמים 2 ו-3 כדי לפרוט המחאות של הנאשמת 4 לפקודת הנאשמים 2 ו-3. במעמד פריטת ההמחאות הנאשמים 2-3 מסרו לנאשם 1 את הכספים שהתקבלו באמצעות ההמחאות שפרטו מחשבון הנאשמת 4. עוד נטען, כי פעולה זו מהווה מרמה ותחבולה, שכן בספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת 4 נרשם כאילו הכספים נמסרו לידי נאשמים 2 ו-3 כתמורה עבור החשבוניות שהם הוציאו לו.

2. בתשובתם לאישום הודו כל הנאשמים בתפקיד ובמעמד שיוחסו להם. הנאשמים 1 ו-4 הודו בעצם רישום

החשבוניות ובקיצוץ, כמיוחס להם באישום השלישי, ואף הודו בפריטת ההמחאות בבנק יחד עם הנאשמים 2 ו-3, ובקבלת הכסף המזומן לידי של הנאשם 1, אך כפרו בכך שמדובר בחשבוניות כוזבות וטענו כי החשבוניות משקפות עסקאות אמיתיות שנערכו בין הנאשמת 4 לעוסקים ששמותיהם על החשבוניות.

הנאשם 2 הודה אף הוא כי הוציא לנאשמים 1 ו-4 את 27 החשבוניות כמפורט בנספח לכתב האישום, שסכומן וסכום המס הכלול בהן כמפורט בכתב האישום, אך כפר בכך שלא ביצע ולא התחייב לבצע את העסקאות המפורטות בהן, וטען כי מדובר בחשבוניות בגין עבודות שבוצעו בפועל, ועל כן, לטענתו, אין מדובר בחשבוניות כוזבות.

3. מטעם התביעה הוגשו, בהסכמת הנאשמים, הודעות הנאשמים, דו"חות ומזכרים שערכו החוקרים, צווי תפיסה שניתנו במהלך החקירה, חשבוניות המס, תדפיסי חשבון בנק של הנאשמים 1 ו-4, תעודת עובד ציבור מטעם רשות האוכלוסין וההגירה ביחס לבקשות שהוגשו מטעם הנאשמת 4, העתקי המחאות של הנאשמת 4 ומסמכים מרשם החברות. מטעם התביעה העידו גבריאל גראם, חוקר מע"מ שהיה אחראי על חקירת התיק, נציגי העוסקים, הנאשם 3, לאחר שעניינו הסתיים, רואה החשבון ומנהל החשבונות של הנאשמת 4, חלפן שאצלו נפרטו המחאות שנמשכו מחשבונה של הנאשמת 4, ואימן אבו סנד, אשר קיבל לידי את דמי פריטת ההמחאות שנמשכו מחשבון הנאשמת 4 לפקודת חלק מהעוסקים. בהסכמת ב"כ הנאשמים, הודעותיהם של מרבית עדי התביעה הוגשו במקום חקירה ראשית והם נחקרו בחקירה נגדית בלבד.

4. מטעם ההגנה העידו הנאשמים 1 ו-2 עצמם, וכן העידו מטעם הנאשמים 1 ו-4 יוסף חרואת ועוידה חליל, אשר עבדו אצל הנאשמת 4.

דין והכרעה

מבוא

5. בפתח הדברים אתייחס לטענותיו של הנאשם 2, אשר קבל על הכללתו באותו כתב אישום עם הנאשמים 1, 3 ו-4.

6. ניסוח כתב האישום הוא פירוט טיבה של המאשימה, והיא רשאית לצרף אישומים ונאשמים, ככל שהדבר מתאפשר על פי הכללים הקבועים לכך בחוק.

7. במקרה דנן, הוראות סעיף 87 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 מאפשרות את הצירוף, שכן מדובר במסכת עובדתית אחת, שכל אחד מהנאשמים נטל, על פי הנתען, חלק מסוים בה. למעשה, כל העובדות הכלולות באישום הראשון מתוארות שוב גם באישום השלישי, ובמובן הזה מדובר בהפרדה מלאכותית בין האישומים, אשר ניתן היה לאחדם לכדי אישום אחד. מכל מקום, האישומים הראשון והשלישי מתארים תכנית עבריינית אחת, והעובדה כי המעשים המיוחסים לנאשם 2 (כמו גם המעשים שבגינם הורשע הנאשם 3) הם רק חלק קטן מתוך מסכת ארוכה ומפורטת יותר של מעשים המיוחסים לנאשמים 1 ו-4, לא היה בה כדי לפגוע בשום דרך בחזקת החפות של הנאשם 2 או בהגנתו.

אישום 1

8. אישום זה מיוחס, כזכור, לנאשם 2 בלבד, והראיות המרכזיות לגביו הן הודעותיו של הנאשם 2 בחקירה.

9. הנאשם 2 מסר שתי הודעות במהלך חקירתו;

בהודעתו הראשונה, מיום 2.6.16 (ת/6), הודה, למעשה, הנאשם 2 בכך שמרבית החשבוניות שמסר לנאשמים 1 ו-4 היו כוזבות. הוא תיאר כי הפעיל עסק של שיפוצים, במסגרת זאת ביצע עבודות תעלות עבור החברה של נאשם 1, בסכום של כמאתיים אלף ₪ בלבד, והדגיש כי כל העבודות בוצעו באזור ירושלים, עבודות תעלות בלבד ולא עבודות צבע או אחרות.

כשעומת הנאשם 2 עם תוכן של החשבוניות, אשר סתרו את מקום העבודה, סוגה והסכומים ששולמו לו, עמד הנאשם 2 על כך שעבד רק בתחום התעלות ורק באזור ירושלים והוסיף:

"לא עבדתי לא בב"ש ולא בחיפה, חוץ מירושלים לא עבדתי בחוץ, מה רשום זה הוא רשם." (ת/6 שורה 121)

הנאשם 2 הסביר את האופן שבו הועברו החשבוניות שלו לנאשם 1:

"הוא רושם לידי את הסכומים, אני לא מקבל את כל הסכום שרשום בחשבוניות, הוא היה עושה את זה בתשלומים, אני מקבל את הצ'קים, עם הצ'קים אני הולך לצ'ינג', מנכה את הצ'קים למזומן, מחזיר את המזומן לעווידה ועווידה משלם לי את הסכום המקורי שמגיע לי עבור העבודות של התעלות בשונה מהסכומים שרשומים בחשבוניות.

...

אותו דבר גם לגבי העברות בנקאיות, הייתי מקבל את הכסף בהעברה בנקאית לחשבון בנק שלי, הייתי מושך את סכום ההעברה במזומן, הולך לעווידה מוסר לו את כל הכסף של ההעברה הבנקאית ומקבל מעווידה את הסכום של עבודות התעלות שביצעתי בפועל והסכום הוא נמוך בהרבה מסכום ההעברה שהחזרתי לו במזומן." (שם, שורות 139-147).

כאשר נאמר לנאשם 2 כי החשבוניות שלו משקפות הכנסה של כמעט ארבעה מיליון ₪ וכרטסת הנהלת החשבונות של הנאשמת 4 משקפת חוב של כ- 1.45 מיליון ₪ כלפיו השיב:

"לא יודע, אני לא עשיתי ריכוז חשבונות בכדי לדעת האם יש בינינו חשבון פתוח, אכן הופתעתי ודי מפתיע שאני רואה שהוא חייב לי מיליון ארבע מאות וחמישים וארבע אלף שקל, אני יכול לקנות עם זה בניין של ארבע

או חמש קומות.

...

... נכון שאמרתי שלא התחשבנו סופית אבל אני חוזר לתשובותי הקודמות, אנחנו סגרנו חשבונות בכל חשבונית וחשבונית כאשר כפי שאמרתי הייתי מוסר לעוידה את החשבונות הוא היה רושם מה שהוא רוצה מבחינת הסכומים אני הייתי מקבל צ'קים או העברות בנקאיות פורט מחזיר במזומן ומקבל את החלק עבור העבודות שביצעתי כפי שהסברתי בתשובותי הקודמת ובגלל זה אין ביננו חשבון פתוח ומה שכתוב בכרסת זה לא נכון, הוא לא חייב לי 1,405,005 ₪, אני לא הולך סחור סחור ומה שעבדתי ביקשתי וקיבלתי את הסכומים שמגיעים לי..." (שם, שורות 217-230)

בהודעתו השנייה מיום 1.7.20 (ת/7), חזר הנאשם 2 מגרסתו הקודמת, וטען כי ביצע גם עבודות חשמל וצבע בירושלים, אשדוד, תל אביב ולמעשה טען כי ביצע את כל העבודות שמפורטות בחשבוניות שאליהן מתייחס האישום, אישר כי ביצע עבודות בסכום המפורט בכתב האישום וקיבל לידיו את הסכומים המופיעים בחשבוניות, וטען כי הם הוצאו לכיסוי חומרים ועובדים. לטענתו בהודעה זו, אין חוב של הנאשמים 1 ו-4 כלפיו. הנאשם 2 טען, כי לא קיבל לידיו מעולם כסף מזומן מהנאשם 1, וכי את הכספים שקיבל מהנאשמים 1 ו-4 בהמחאות, הפקיד לחשבון הבנק שלו או שניכה בצ'ינג', שהוא אינו יודע את שמו. כשעומת עם הדברים שאמר בחקירתו הקודמת השיב הנאשם 2 כי אינו זוכר, שכן זו נערכה כארבע שנים קודם לכן, אך לא הסביר את שינוי הגרסה, ועמד על כך שאינו מאוים על ידי איש ואינו מפחד מאיש.

10. בעדותו במשפט תיאר הנאשם 2 כי הוא כבן 39, נשוי ואב לחמישה ילדים, עובד כ"פועל רגיל" ואינו בעל השכלה. לדבריו, עד שנת 2013 עבד כפועל, ומשנת 2013 עבד כקבלן שיפוצים עם הנאשמת 4. בשנת 2014 הבין שמצבו הכלכלי מידרדר וביקש מהנאשם 1 להפסיק לעבוד, הם סגרו חשבון והוא חזר לעבוד כעובד פשוט. לדבריו, כשעבד עם הנאשם 1 היה עוסק מורשה ועבד בתחום התעלות והצבע ובכל דבר שבו היתה עבודה. ההתחשבות שלו עם נאשם 1 נערכה בסוף כל חודש, במשרדו של הנאשם 1. הנאשם 1 היה נותן לו המחאה והוא גם זה שרשם את הקבלות. הוא לא יודע מה הנאשם 1 רשם באותן קבלות, אך הוא תמיד קיבל את הסכום שהיה רשום בהן. הוא נהג לפרוע את ההמחאות ולשלם באמצעות הכסף שקיבל את שכרם של העובדים ואת המיסים. הנאשם 2 תיאר כי אל חקירתו שנערכה בשנת 2016 (ת/6) הוא נקרא ללא התרעה מוקדמת, לא נאמר לו שהוא יכול לקבל מתורגמן, הגם שהבהיר לחוקר כי ידיעותיו בעברית מועטות, והוסיף כי נשאל על הנאשם 1 והסביר כי הוא עובד איתו. לדבריו, הוא לא הבין את כל החקירה ולא הבין את כל מה שהחוקר שאל. לטענתו, הובא אדם יהודי שיתרגם את החקירה, אך הוא לא הבין את כל התרגום.

בחקירתו הנגדית, כאשר התבקש להבהיר מה בדיוק לא הבין בחקירה, הוסיף כי זו הייתה הפעם הראשונה בחייו שבה נחקר, ומחמת ההתרגשות והפחד הוא השיב "נכון" ואישר גם דברים שלא הבין. הנאשם 2 הכחיש בעדותו כי אמר בחקירתו הראשונה (ת/6) שנהג לקבל המחאות מהנאשם 1, לפרוט אותן ולהחזיר לנאשם 1 חלק מהכסף במזומן, ובהמשך טען כי לא זוכר שאמר זאת. לדבריו, רק לאחר שיצא מהחקירה הסתכל במסמכים שלו, נזכר שעבד גם בבאר - שבע ונזכר גם בכל יתר הפרטים. עם זאת, הנאשם 2 עמד על טענתו כי הנאשם 1 אינו חייב לו עוד כסף, אך הוסיף כי אינו זוכר כמה כסף קיבל בסופו של יום מהנאשם 1 עבור כלל העבודות שביצע.

11. לאחר שבחנתי את גרסאותיו של הנאשם 2, מצאתי להעדיף את הגרסה שנמסרה בת/6 על פני הגרסאות שנמסרו בת/7 ובעדות במשפט. להלן אפרט נימוקי:

(א) כפירתו של הנאשם 2 בכתב האישום הייתה כפירה כללית, והגם שב"כ הנאשם 2 ביקש לחקור את גובה ההודעות, לא נטענה כל טענה ביחס לאמור באיזה מהודעותיו של הנאשם 2, וב"כ הנאשם 2 לא התנגד להגשת שתי הודעותיו של הנאשם כראייה בתיק המוצגים.

(ב) לאורך עדותו במשפט הנאשם 2 נע בין נימוקים שונים לכך שהאמור בת/6 אינו נכון- לעיתים טען כי הדבר נבע מכך שלא הבין עברית ולא הבין את שנשאל (עמ' 90 שורה 16; שם בשורה 27-33; עמ' 91 שורה 5), לעיתים טען כי אמר את שאמר מתוך התרגשות לנוכח המעמד- הפעם הראשונה בחייו שבה נחקר תחת אזהרה (עמ' 37 ש' 21 וכן שורה 31), ולעיתים טען כי בחקירה הראשונה לא זכר את הפרטים, אך לאחר שיצא ממנה עיין במסמכים ונזכר בדברים (עמ' 91 שורות 26-27; עמ' 92 שורות 7-8).

ככל שהנימוק הוא קשיים בזיכרון, הרי שעל פי טענתו של הנאשם 2, לקראת החקירה השנייה הוא נזכר בפרטים לאחר שעיין במסמכיו. דא עקא שהנאשם לא מסר או הציג איזה מהמסמכים שבהם עיין על פי טענתו טרם חקירתו השנייה או בעדותו במשפט, הגם שעל פי טענתו מסמכים אלה היה בהם כדי לתמוך בגרסתו בדבר מקום ביצוע העבודות וסוג העבודות שבוצעו.

ככל שהנימוק הוא אמנם קושי בשפה העברית, הרי שנימוק זה אינו יכול לעמוד שכן בחקירה הראשונה נכח מתורגמן (ת/6 שורה 31; עדותו של גובה ההודעה עמ' 39 שורות 3-4). הנאשם 2 אמנם טען בעדותו במשפט כי המתורגמן היה יהודי ולא תרגם היטב, ואולם מובן כי הלאום של המתורגמן אינו יכול ללמד על איכות התרגום. הנאשם 2 עצמו יכול היה לזמן את המתורגמן לעדות ולחקור אותו בדבר טיב ידיעותיו את השפה הערבית, אך נמנע מלעשות כן. בנסיבות אלה אין מנוס מלקבוע כי משעה שהחקירה הראשונה תורגמה, הנאשם 2 הבין היטב על מה הוא נחקר, הבין את השאלות ותשובותיו המפורטות ביחס לשאלות פתוחות שנשאל נרשמו כפי שנאמרו. כאן המקום להוסיף שדווקא בחקירה השנייה (ת/7), שבגרסה שמסר בה מבקש הנאשם 2 להיאחז, לא נכח מתורגמן (עמ' 39 שורות 12-13), וככל שמדובר באי הבנת השאלות, הרי שהטענות רלוונטיות דווקא לחקירה השנייה.

(ג) על פי דברי ב"כ הצדדים בפרוטוקול הדיון מיום 7.12.21 (עמ' 13 שורה 21), לב"כ הנאשם 2 נמסר תיעוד קולי או חזותי של מהלך גביית ההודעות מנאשם 2. תיעוד זה לא הוגש לבית המשפט על ידי מי מהצדדים. בהחלטתי מיום 26.6.22 אפשרתי לצדדים להתייחס לנפקות הראייתית של עובדה זו. המאשימה טענה כי מדובר בשגגה, וביקשה להגיש את ההקלטות. ב"כ הנאשם 2 התנגד לכך. משעה שמדובר בראייה שהייתה בידי הצדדים כבר בשלב שמיעת הראיות, לא סברתי כי יש מקום להגיש ראיות נוספות לאחר תום הסיכומים, ימים ספורים לפני מתן הכרעת הדין. עם זאת, לעובדה כי אלה לא הוגשו ישנה משמעות ראייתית. התביעה הוכיחה את מתן האמרות בהגשת ההודעות הכתובות ובהבאתן לעדות של גובה ההודעות. בידי הנאשם 2 מצויה ראייה, שעל פי טענתו יש בכוחה להפריך את הכתוב בהודעה

ת/6 ואת עדותו של גובה ההודעה. לא זו בלבד שב"כ הנאשם 2 בחר שלא להגיש ראייה זו לבית המשפט אלא שהוא התנגד להגשתה (!). עובדה זו היא בעלת משמעות ראייתית לחובתו של הנאשם 2 (ראו ע"א 1100/09 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ נ' עיזבון המנוח איתן מימון ז"ל (פורסם בגב 20.3.11)) והיא אף היא תומכת במסקנה שלפיה יש לדחות את טענתו, כי הדברים שנאמרו בת/6 נאמרו מחמת אי הבנה של השאלות.

(ד) גרסתו של הנאשם 2 בת/7 ובעדותו במשפט היא גרסה כבושה, אשר ההסברים שנמסרו ביחס לכבישתה משתנים, כפי שפורט לעיל, ואינם מניחים את הדעת.

לא ניתן לקבל את הטענה כי בחקירתו הראשונה הנאשם 2 לא זכר את האירועים, שכן ת/6 היא הודעה מפורטת מאד, הכוללת תשובות ובהן מלל חופשי של הנאשם 2 ביחס לשאלות פתוחות שנשאל, בעוד שהחקירה השנייה והעדויות במשפט נעדרות היגיון פנימי, והן מציגות גרסה כללית מאד, אשר הנאשם 2 התקשה ליישבה ולפרט אודותיה כאשר נשאל על כך. כך למשל, כשעומת עם ראיות אחרות או כשהתבקש לפרט השיב לרוב כי אינו זוכר: אינו זוכר מדוע אמר את שאמר בחקירתו הקודמת (ת/7 שורה 39); אינו זוכר איפה נמצא המפעל שבו עבד בחיפה (שם שורה 46); אינו זוכר היכן בדיוק עבד בקרית-גת (שם, שורה 48); אינו זוכר היכן עבד בבאר-שבע (שם, שורה 50); אינו זוכר איפה נמצא בית המשפט שבו עבד בתל-אביב (שם, שורה 52); אינו זוכר באיזה בית חולים עבד בחולון (שם, שורה 57); אינו זוכר היכן עבד במודיעין (שם, שורה 59); אינו זוכר את שם הצ'ינג' שבו נהג לנכות את ההמחאות שקיבל מהנאשם 1 (שם, שורה 78) ועוד.

(ה) ב"כ הנאשם 2 טען בסיכומיו כי נפגעה זכות ההיוועצות של הנאשם 2 בשל כך שבעת מתן ההסבר על זכות ההיוועצות לא נכח מתורגמן בחדר. התיאור העובדתי הוא אמנם נכון, שכן כניסת המתורגמן תועדה בת/6 רק לאחר ההודעה על זכות ההיוועצות, ואולם חשוב להזכיר, כי אין כל טענה שהנאשם אינו מבין מילה בעברית, אלא שידיעותיו בשפה אינן שלמות, חשוב להזכיר שעל פי גרסת הנאשם 1, הנאשם 2 יודע גם לקרוא ולכתוב בעברית (ת/3 שורות 330-331) וחשוב גם להזכיר את התשובה המפורטת שמסר הנאשם 2 לאחר שנשאל האם מעוניין להיוועץ בעורך דין:

"אני לא יודע מה יש ואם אני ירצה אני אגיד לך שאני רוצה אחר כך." (ת/6 שורה 3).

בסיכומי ב"כ הנאשם 2 נטען כי בהפסקה שנערכה במהלך החקירה החוקרים נתנו לנאשם 2 להבין כי הדברים שיגיד "לא יסבכו אותו". טענה זו אין לה בסיס שכן הנאשם 2 לא אמר על כך דבר בעדותו או בהודעתו השנייה (ת/7), וממילא רובו המכריע של המידע המפליל שמסר הנאשם 2 בת/6 נמסר טרם היציאה להפסקה (ת/6 שורה 156).

(ו) גרסתו של הנאשם 2 בת/6 מתיישבת גם עם מכלול הראיות החיצוניות, מה שלא ניתן לומר על גרסתו

בת/7. כך למשל, כשנשאל הנאשם 2 בת/7 מה ההיקף הכספי של העבודות שביצע עבור הנאשמים 1 ו-4 אמר שמדובר בכמיליון ₪ (ת/7 שורה 63) בעוד שריכוז החשבוניות מלמד על עבודות נטענות בסכום של 3,834,107 ₪. כאשר הוסבר לו שעל פי הכרסת שלו אצל נאשמת 4, יש לה חוב של כ-1.45 מיליון ₪ כלפיו, השיב שאינו זוכר (ת/7 שורה 87), תשובה שאינה מתיישבת עם ההיגיון, שכן אין זה מתקבל על הדעת שאדם מן השורה, המתפרנס מעבודה כפועל פשוט, שוכח דבר קיומו של חוב בהיקף זה. בנוסף, בניגוד לאמור בת/6, במסגרת ת/7, הנאשם 2 טען כי מעולם לא קיבל מהנאשם 1 את התשלום במזומן (ת/7 שורה 89), בעוד שישנן חמש קבלות בסך כולל של עשרות אלפי שקלים, שבהם נכתב כי התשלום התקבל במזומן (נספחים פ.ע.32-פ.ע.36 לת/7).

12. סיכומם של דברים עד כאן, אני מעדיפה את גרסתו של הנאשם 2 במסגרת ת/6 על פני הדברים שאמר בהודעתו ת/7 ועל פני עדותו במשפט.

ב"כ הנאשם 2 טען בסיכומיו, כי אין בגרסה זו שבת/6 כדי ללמד על כך שהנאשם לא היה זכאי להוציא את החשבוניות ואולם לא כך הם פני הדברים. אמנם אין חולק על כך כי הנאשם 2 ביצע עבודות מסוימות עבור הנאשמים 1 ו-4, ועל כן היה זכאי לקבל מהם כספים ולמסור להם חשבוניות. עם זאת, החשבוניות שנכללו בכתב האישום (נספחים 6-33 לת/6) מתייחסות כולן לעבודות, אשר על פי דברי הנאשם 2 בת/6 הן עבודות שהוא לא ביצע, בין אם בשל כך שתוארו בהן עבודות שבוצעו מחוץ לירושלים, ובין אם בשל כך שתוארו בהן עבודות שאמנם בוצעו בירושלים, אך אין הן עבודות תעלות. משעה שהנאשם 2 עמד בת/6 על כך שהעבודות שביצע עבור הנאשמים 1 ו-4 בוצעו אך ורק בתוך ירושלים, ואך ורק בתחום התעלות, הרי שהוא לא היה זכאי להוציא להם חשבוניות על עבודות שאינן כאלה.

13. משעה שהעדפתי את הודעתו של הנאשם 2, ת/6, המגלמת הודיה שלו בביצוע העבירות, כל שנדרש לצורך הוכחת אשמתו של הנאשם 2 הוא "דבר מה נוסף".

חומר הראיות שהוצג, כולל שורה ארוכה של ראיות המאמתות את הודאתו ברמה הראייתית הנדרשת לתוספת מסוג "דבר מה נוסף", כגון ההמחאות שנמסרו לפקודתו, אישור הנאשם 1 בדבר עצם העבודה עם נאשם 2, החשבוניות עצמן ועוד, וקיימות אף ראיות מאמתות שמשקלן עולה כדי חיזוק, כמפורט להלן:

(א) הנאשם 3, ואיל אל חטיב, מסר עדות על אודות מנגנון הוצאת החשבוניות הכוזבות לנאשמת 4 ופריטת ההמחאות ובו תיאור זהה של ההתנהלות שתוארה על ידי הנאשם 2 במסגרת ת/6 (ראו הודעותיו שהוגשו במקום חקירה ראשית ת/42 שורות 71-98, ת/43 ו-ת/44 וכן עדותו במשפט עמ' 56 שורה 22, עמ' 58 שורות 3-4, עמ' 59 שורות 17-25, עמ' 62 שורות 2-4).

עלה קושי מסוים להתרשם מדבריו של הנאשם 3 בחקירתו הנגדית במשפט, שכן לאחר שהחל לענות על כל אחת מהשאלות שנשאל, ב"כ הנאשמים 1 ו-4 שב והתערב בדבריו, הפריע לתרגום והתווכח עם העד תוך כדי שהעד השיב ועוד טרם הספיק המתורגמן לתרגם. בסופו של יום, חלק גדול מהדברים שאמר בחקירה נגדית לא היו תשובות לעניין, אלא מעין מנטרה שחזרה על עצמה שהוא עשה רק עבודות שפכטל וצבע. התרשמתי כי הדבר נבע מחוסר הנוחות הכרוך במעמד שבו נדרש להעיד נגד הנאשמים 1 ו-2. ואחרי הכל, חרף החקירה הנגדית המפורטת שנחקר העד על ידי ב"כ הנאשמים 1-4, הוא לא חזר בו מגרסתו בעניין

ההתנהלות מול הנאשם 1 והיא לא נסתרה. אין מקום לקבל את הטענה כי הנאשם 3 אמר את שאמר רק בשל כך שהובטח לו עונש מקל, שכן הודעתו בחקירה נמסרה עוד לפני שהחל משפטו ועוד לפני שנערך עמו הסדר הטיעון.

ב"כ הנאשם 2 אמנם לא חקר את הנאשם 3, תחת ההסתייגות מכל עדות שאינה רלבנטית לאישום, ואולם אין בכך כדי לפסול את העדות של נאשם 3 כראייה המחזקת את הודאתו של הנאשם 2 בהיבט של מנגנון הפעולה מול הנאשמים 1 ו-4. חוסר הרלבנטיות לאישום שאליו התייחס ב"כ הנאשם 2 בהסתייגות שהשמיע נגע לפרטים על אודות מסירת חשבוניות כוזבות מצד הנאשם 3 גם לנאשם 2, טענות שלא קיבלו ביטוי במסגרת כתב האישום המתוקן.

(ב) כרטסת הספק של נאשם 2 אצל הנאשמת 4 מלמדת על כך שהנאשמת 4 חייבת, לכאורה, לנאשם 2 סכום של כ-1.45 מיליון ₪ (ת/35 והנספח לו), טענה שהנאשם 2 הכחיש במסגרת ת/6 (ויש לומר כי חזר על הכחשתו גם במסגרת ת/7 (שם, בשורות 64-65) וגם בעדותו במשפט (עמ' 92 שורה 15). יתרות החובה העצומות, מאמתות ומחזקות את גרסתו של הנאשם 2 במסגרת ת/6 ביחס לסכומים שקיבל בפועל מנאשם 1.

14. סיכומם של דברים- הנאשם 2 לא כפר במסירת החשבוניות המפורטות בכתב האישום ובנספח לו לנאשמים 1 ו-4. מכלול הראיות שהוצגו בעניינו של הנאשם 2 מוכיח מעבר לספק סביר כי נמסרו לנאשמים 1 ו-4 חשבוניות המתייחסות לעסקאות בסכום של כ- 3.83 מיליון ₪ וסכום המס הכלול בהן הוא 584,863 ₪, בגין עסקאות שהנאשם 2 לא התחייב לבצע ולא ביצע בפועל ועל כן לא היה זכאי להוציאן. טענתו של הנאשם 2 כי מדובר בחשבוניות המשקפות עסקאות אמת לא זכתה לביסוס הראייתי הנדרש, והוכח מתוך הראיות כי מדובר בחשבוניות כוזבות.

15. העבירה לפי סעיף 117(א)(5) לחוק מע"מ שבה מואשם הנאשם 2 היא עבירת התנהגות, והיסוד הנפשי הנדרש בה הוא מחשבה פלילית בלבד, דהיינו מודעות לטיבו של המעשה (ראו רע"פ 1875/98 **אורן בנגב -מתכות בע"מ נ' מדינת ישראל** פ"ד נד(4) 529). על מודעות זאת ניתן ללמוד מתוך הודעתו של הנאשם 2 ת/6 והיא עולה באופן טבעי גם מתוך חזקת המודעות של אדם למעשיו ולטיבם.

16. אשר לעבירה לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ, הרי שזו דורשת יסוד נפשי של מטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס.

משנדחתה גרסתו במשפט של נאשם 2 שהחשבוניות משקפות עסקאות אמיתיות, הרי שההסבר האפשרי היחיד הוא שמטרתו של הנאשם 2 היתה לאפשר לנאשמים 1 ו-4 להתחמק מתשלום מס.

הנאשם 2 טען, כי הוא עצמו שילם מס על החשבוניות ועל כן לא יכול להיות שהתקיימה בו מטרה לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס. אמנם עוויס כנען, מנהל החשבונות ששימש גם מנהל חשבונות של הנאשם 2, טען בחקירתו הנגדית כי המס על ההכנסות בחשבוניות אכן שולם על ידי הנאשם 2 (עמ' 47 שורות 14-15), ואולם לבד מתשובה

כללית זו, דיווחי המס שהגיש הנאשם 2, שהם הראיה הטובה ביותר ביחס לסוגיה זו, לא הוצגו, לא ברור אם הוא אמנם דיווח או שילם כנטען ומה היקף הדיווח שלו, ולנוכח דבריו של העד כנען עצמו בת/36 שורה 10 ביחס לאופן שבו מתבצעים התשלומים על ידי הנישומים, ספק רב אם עובדה זו כלל מצויה בידיעתו האישית.

לנוכח האמור לעיל, המסקנה היחידה האפשרית העולה מתוך העובדות היא כי הוצאת החשבוניות הכוזבות על ידי הנאשם 2 לנאשמת 4 נועדו לסייע לנאשמת 4 להגדיל את מס התשומות שלה ולסייע לנאשמים 1 ו-4 להתחמק מתשלום מס.

17. ב"כ הנאשם 2 טען בסיכומיו כי האשמתו של הנאשם 2 גם בעבירות לפי סעיף 117(א)(5) וגם בעבירה לפי סעיף 117(ב1) היא כפילות פסולה, שכן העבירה לפי סעיף 117(א)(5) "בולעת" בתוכה את העבירה לפי סעיף 117(ב1) לחוק. דינה של טענה זו להידחות. העבירה של הוצאת חשבוניות ללא זכות יכולה ללבוש מופעים שונים, ולא תמיד תכליתה היא לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס. כך למשל, אפשר שהחשבוניות הכוזבות הוצאה בנסיבות שבהן החשבונית משקפת עסקה אמיתית, אך מוציא החשבונית לא נרשם כעוסק, או שטעם אחר מונע ממנו את הזכות להוציא חשבוניות. מובן כי במקרים אלה אין תכליתה של העבירה היא לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס.

הוראות סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 והשוני בין הערכים המוגנים על ידי כל אחת מהעבירות שבהן מואשם הנאשם 2, מאפשר להרשיע את הנאשם בשתי העבירות.

18. סוף דבר ביחס לאישום הראשון- אשמתו של הנאשם 2 בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום הוכחה מעבר לספק סביר.

אישום 3

19. אישום זה מתייחס לנאשמים 1 ו-4 בלבד, והראיות המרכזיות ביחס אליו הן עדויותיהם של העוסקים שהוציאו את החשבוניות או נציגיהם, הודעותיו ועדותו של הנאשם 1 עצמו.

20. מתוך עדויותיהם של נציגי החברות, למעט הנאשמים 2 ו-3, עולה כי החשבוניות שאליהן מתייחס אישום 3 לכתב האישום המתוקן, והמפורטות בנספח לו הן מזויפות:

(א) חשבוניות של חברת א.ב. אליאב בע"מ- בהודעתו של אבי ארביב, הבעלים היחיד של החברה, אשר הוגשה במקום חקירה ראשית (ת/25), הוא תיאר את עיסוקה של החברה, הבהיר כי הנאשמת 4 אינה לקוחה של החברה, כי אינו מכיר את הנאשם 1 או את הנאשמת 4 וכי מעולם לא קיבל ממי מהם כל תשלום. מר ארביב הוסיף, כי אף אחת מחשבוניות החברה המפורטות בנספח לכתב האישום שהוצאו לנאשמת 4 לא הוצאו על ידי העסק שלו, כי מעולם לא סיפק בגין סחורה ומעולם לא קיבל עבורן תשלום מהנאשמים 1 או 4 או מכל אדם אחר. בעדותו במשפט הוסיף כי מרבית הסחורה המפורטת בחשבוניות אינה מסוג הסחורה הנמכרת על ידי החברה, והבהיר כי למעשה מדובר בחשבוניות מזויפות (עמ' 63 שורה 30-עמ' 64 שורה 6).

מתוך סיכומי הנאשמים 1 ו-4 עולה כי אין מחלוקת על מהימנותה של עדות זאת (ראו העמודים השמיני והתשיעי לסיכומים).

(ב) חשבוניות של חברת אביעם אינסטלציה ובניין בע"מ - גם הודעותיה של מירב אביעם, מנכ"לית החברה ומנהלת הכספים שלה, הוגשו במקום חקירה ראשית (ת/21 ות/22) והיא נחקרה בבית משפט בחקירה נגדית בלבד. בהודעותיה תיארה כי אינה מכירה כלל את הנאשמים 1 או 4, ועמדה על כך שאף אחד מהם אינו נמנה על לקוחות החברה. בהתייחס לחשבוניות הנושאות את שמה של חברת אביעם ואשר הוצאו לנאשמת 4 כמפורט בנספח לכתב האישום הבהירה העדה בהודעותיה, כי אין מדובר בחשבוניות של החברה, מספר הטלפון והפקס המצוינים על החשבוניות אינם שייכים לחברה, הסמליל שונה, אין לחברה חותמת כמו זו שמופיעה על החשבוניות, חלק גדול מהמוצרים המפורטים בחשבוניות הללו אינם נמכרים על ידי החברה, חלק אחר שכן נמכר על ידי החברה רשום במחשבי החברה תחת תיאור שונה והמחירים שצוינו בחשבוניות אינם המחירים שגובה החברה עבור מוצרים אלה.

בחקירתה הנגדית על ידי ב"כ הנאשמים 1 ו-4 אישרה העדה כי ישנם בעלים נוספים לחברה וכן בעלי תפקידים נוספים בה, ואולם עמדה על טענותיה ביחס לעובדה כי החשבוניות שהוצגו לה כשנגבו הודעותיה אינן חשבוניות של החברה. עוד אישרה בחקירה נגדית, כי זויפו בעבר חשבוניות של החברה.

מתוך עדותה של הגב' אביעם התרשמתי כי חרף קיומם של בעלי תפקיד נוספים בחברה, היכרותה עם החברה, מוצריה ולקוחותיה מעמיקה, כי אמרה אמת כשטענה כי הנאשמת 4 לא הייתה לקוחה של החברה וכי החשבוניות שנרשמו לנאשמת 4 אינן חשבוניות של החברה, אמירות שלוו בנימוקים אותנטיים, המתייחסים לעומק היכרות שלה עם מספרי המק"טים של המוצרים, למאפיינים אחרים של החשבוניות ולעומק היכרותה עם לקוחות החברה (ת/22 שורות 41-50 וכן פרוטוקול הדיון בעמ' 66 שורות 2-3, עמ' 67 שורות 11-18). שוכנעתי כי היכרותה של הגב' אביעם עם ההתנהלות בחברה מאפשרת לקבוע על פי עדותה, ממצא שלפיו החשבוניות שהוצאו לנאשמת 4 לא הוצאו על ידי חברת אביעם אינסטלציה ובניין בע"מ.

(ג) חשבוניות של החברה "כל מתכת מדן בע"מ" - הודעתו של יצחק מלכה, שתיאר בה את עצמו כמנכ"ל החברה, הוגשה במקום חקירה ראשית (ת/24) והוא נחקר בחקירה נגדית בלבד על-ידי ב"כ הנאשמים 1 ו-4. בהודעתו מסר כי אינו מכיר את הנאשמים 1 או 4, כי הנאשמת 4 אינה לקוחה של החברה ואין לחברה כל קשרים עסקיים עם מי מהנאשמים 1 או 4. ביחס לחשבוניות החברה שנרשמו לנאשמת 4 כמפורט בנספח לכתב האישום המתוקן מסר מר מלכה, כי מדובר בחשבוניות מזויפות, מספרי המק"ט של המוצרים אינם מספרי המק"ט של מוצרים אלה בחברה, מספרי הטלפון והפקס הרשומים על החשבוניות אינם של החברה, התיאור המילולי של המוצרים שונה וכי הוא אינו מקבל תשלומי מזומן בסכומים המצוינים בחשבוניות ככאלה שנמסרו לו במזומן. העד הבהיר כי לא קיבל את הסכומים המפורטים בחשבוניות אלה ולא סיפק את המוצרים המתוארים בהן. בחקירתו הנגדית על ידי ב"כ הנאשמים 1 ו-4 אישר העד, כי במועד הרלבנטי לאישום, אדם אחר החזיק במרבית מניות החברה והיה הדירקטור שלה, ואולם הבהיר כי בפועל הוא עצמו ניהל את החברה גם בתקופה זו. מכל מקום, דבריו של העד ביחס לדבר היותן של החשבוניות של החברה מזויפות לא נסתרו, והעובדה כי אדם אחר החזיק

ברוב מניות החברה אין בה כדי ללמד על כך שלעד אין ידיעה או סמכות לתאר את פעילות החברה ולהעיד על מסמכיה.

(ד) חשבוניות של חברת "מתי מרכז הגבס והבנייה בע"מ" - הודעתו של מתתיהו מלכה, בעל החברה, הוגשה אף היא במקום חקירה ראשית (ת/25) והוא נחקר בחקירה נגדית בלבד על ידי ב"כ הנאשמים 1 ו-4. בהודעתו מסר כי אינו מכיר את הנאשם 1 או את הנאשמת 4 ואין לו קשרים עסקיים עמם. העד הבהיר, כי החשבוניות שנרשמו לנאשמת 4 ונושאות את שם החברה שלו, אינן של החברה שלו והן מזויפות, מספרי החשבוניות אינם תואמים את מספרי החשבוניות שבפנקסים שלו, מספר הטלפון של העסק הרשום על גבי החשבוניות אינו המספר שלו, המק"טים של המוצרים שונים, וגם התיאור המילולי שלהם שונה ממה שהוא נוהג לרשום בעסק שלו. העד הוסיף כי מעולם לא קיבל את הכספים המצוינים בחשבוניות אלה ולא סיפק לנאשמת 4 את הסחורה המפורטת בהן. העד אישר בחקירתו הנגדית כי כבר זויפו בעבר חשבוניות של החברה שלו. דבריו לא נסתרו בחקירה נגדית.

21. מתוך הראיות שהוצגו ביחס לנאשם 2 עולה, כי החשבוניות שהוציא לנאשמת 4 אמנם אינן מזויפות, כי אם חשבוניות שלו שנמסרו על ידו לנאשם 1, אלא שהן כוזבות במובן זה שאינן משקפות עסקאות אמת, כפי שפורט לעיל, ביחס לאישום 1. משעה שהודעתו של הנאשם 2 (ת/6) התקבלה כראיה לחובתו של הנאשם 2, היא קבילה לשמש כראייה גם לחובתם של הנאשמים 1 ו-4. בהקשר זה אזכיר כי הנאשם 2 העיד מטעם ההגנה, אך ב"כ הנאשמים 1 ו-4 ויתר על חקירתו הנגדית (עמ' 90 שורה 20).

22. מתוך הודעותיו של נאשם 3 עולה, כי החשבוניות שהוציא לנאשמת 4 אינן מזויפות, כי אם חשבוניות שנמסרו על ידו לנאשם 1, אלא שהן כוזבות במובן זה שאינן משקפות עסקאות אמת. כך למשל בת/42 אמר הנאשם 3:

**"אני הייתי עושה שפכטל וצבע ואת כל השאר הייתי נותן לקבלן משנה... עבדתי
בדן פנורמה בירושלים, בתל אביב עשיתי שפכטל וצבע ובחולון דירות וגם בב"ש
בגרנד קניון." (ת/3 שורות 16-19).**

ובהמשך, כשנשאל האם החשבוניות אמנם שיקפו עבודה שביצע, השיב:

**"רק את הצבע והשפכטל אני באמת עשיתי. את כל השאר לא עשיתי כלום שאדי
או עוידה היו אומרים לי מה לרשום בחשבוניות ואני הייתי רושם וחותם על
החשבוניות.**

ש. ואיך היית מקבל כסף?

**ת. עוידה מוחמד היה רושם את הצ'ק או שהצ'ק היה מגיע אלי עם החבר של
שאדי מלחי ואז הייתי הולך לבנק הפועלים ברח' דרך חברון ואז עוידה או חבר
של שאדי מלחי היו ממתינים בחוץ ואז אני הייתי הולך לקופה ושם הייתי נותן את
הצ'ק והם היו מתקשרים אל מוחמד עוידה כדי לקבל אישור ואז הם היו נותנים**

**לי את הכסף במזומן במעטפה או בשקית ואני הייתי יוצא מהבנק ונותן את הכסף
או לעוידה או לחבר שלו והם היו מחזירים אותי לעבודה ובסוף החודש הייתי
מקבל בסביבות 2,000 ₪. (שם שורות 72-80)**

על משקלן של הודעותיו ועדותו של הנאשם 3, אשר משפטו כבר הסתיים, עמדתי לעיל, ודבריו, הזוכים לחיזוקים מתוך כלל הראיות, מאפשרים לקבוע על פיהם עובדות גם ביחס לנאשמים 1 ו-4.

23. המחלוקת העובדתית המרכזית בין המאשימה לנאשמים 1 ו-4 היא בשני עניינים- השאלה האם החשבוניות שהוציאו הנאשמים 2 ו-3 לנאשמת 4 וחשבוניות העוסקים האחרים משקפות עסקאות אמיתיות, ושאלת ידיעתו של הנאשם 1 על אודות היותן של החשבוניות של יתר העוסקים מזויפות וכאלה שאינן משקפות עסקאות אמיתיות. לצורך בחינתן של שאלות אלה, יש לבחון את גרסאותיו של הנאשם 1 בחקירתו במע"מ ובעדותו במשפט.

24. הנאשם 1 מסר חמש הודעות במהלך חקירתו במע"מ, כמפורט להלן:

בהודעתו מיום 4.11.15 (ת/1) תיאר הנאשם 1 כי רכש את הנאשמת 4 מאחייו, ובהמשך מכר אותה לאחמד מג'הד. לדבריו, הנאשמת 4 עסקה בבנייה שיפוצים ומכירת חומרי בניין. היה לה ספק בבית שמש, שהנאשם 1 לא זכר את שמו, וכן ספק מיקנעם וספק ששמו "מתי מרכז הגבס". הנאשם 1 לא זכר אם לנאשמת 4 היה ספק מאשקלון. לדבריו, ספרי החשבוניות של הנאשמת 4 נגנבו בפריצה שאירעה במשרדה. הנאשם 1 טען, כי מעולם לא פרט המחאות אצל חלפנים, וכל פעילותו נעשתה דרך הבנק, כי שילם לספקים באמצעות המחאות בלבד וכי מעולם לא שילם סכום של 20,000 ₪ ומעלה במזומן.

בהודעתו של הנאשם 1 מיום 30.1.17 בשעה 10:02 (ת/2) אישר הנאשם 1 כי רכש את הנאשמת 4 ביום 29.7.12 ומכר אותה ביום 1.10.14, כי לפני רכישתה ולאחר מכירתה לא הייתה לו כל נגיעה אליה וכי בתקופה שהיה בעל החברה היו לנאשמת 4 כ-15-20 עובדים. לדברי הנאשם 1, לא היו לנאשמת 4 קבלני משנה לעבודות חוץ, וכל העובדים היו עובדים ישירים. על אף האמור, כשעומת עם שמותיהם בהמשך החקירה, טען כי הנאשם 2 והנאשם 3 היו קבלני משנה שלו בעבודות בנייה ושיפוצים. עוד הבהיר הנאשם 1, כי הוא מקבל את ההחלטות בחברה, משלם בעצמו את הכספים ומעביר את חומרי הנהלת החשבוניות למנהל החשבוניות. לדבריו, שילם את המע"מ בהמחאות של הנאשמת 4, למעט תקופה מסוימת שבה היה חייב מוגבל ואז שילם במזומן. הנאשם 1 השיב, כי אינו מכיר את מתתיהו מלכה, אינו מכיר את מירב אביעם, אינו מכיר את אבי ארביב ואינו זוכר את השם יצחק מלכה. בהמשך טען הנאשם 1 כי מכיר את חברת אביעם אינסטלציה, שהייתה ספקית של חומרי בניין, אך לא ידע לומר היכן היא ממוקמת ואילו מוצרים הזמין ממנה. לדבריו, ההזמנות מספק זה הגיעו בהובלה של הספק והוזמנו באמצעות נציג מכירות שהוא אינו זוכר את שמו ולא יודע את כתובתו או את מספר הטלפון שלו, אך אותו נציג נהג להגיע אל משרדי הנאשמת 4. תשובות דומות נתן הנאשם 1 גם ביחס לחברת "כל מתכת מדן", לחברת "מתי מרכז הגבס" ו"א.ב.אליאב", אשר לטענתו, לכל אחד מהם היה נציג מכירות שונה, והנאשם 1 אינו יודע את שמו של איש מהם, לא את פרטיו או מספר הטלפון שלו ואינו יודע היכן ממוקם איזה מהעסקים.

בהודעתו של הנאשם 1 מיום 30.1.17 בשעה 15:25 (ת/3) אמר הנאשם 1 כי אינו זוכר ששילם לאיזה מהספקים במזומן, אך ייתכן כי עשה כן כאשר היה לקוח מוגבל בבנק, אם כי לרוב שילם באמצעות המחאות והעברות בנקאיות. הנאשם 1 לא הצליח להסביר כיצד ביצע עסקאות במיליוני שקלים, והביע בעצמו תמיהה על כך. הנאשם 1 שב וטען כי לכל ספק היה נציג שונה, רובם היו יהודים וייתכן כי אחד בלבד היה ממוצא ערבי. הנאשם 1 חזר על גרסתו ביחס לקשר עם הספקים השונים ונציגיהם, וביחס לספק "כל מתכת מדן בע"מ" טען, לאחר שהוצגו לו החשבוניות, כי כולן שולמו במזומן לנציג הספק. הנאשם 1 הכחיש כי מדובר בחשבוניות כוזבות, טען כי הן משקפות עסקאות אמיתיות ונסמך על כך שרואה החשבון שלו לא פסל את החשבוניות. הנאשם 1 לא ידע לומר שום פרט על אודות עוסק זה, על נציגו או על הדרך שבה הובאה הסחורה לחנות של הנאשמת 4, למעט העובדה כי הגיעה במשאית. הנאשם 1 מסר גרסה דומה גם ביחס לחשבוניות של חברת אביעם אינסטלציה בע"מ, חברת א.ב. אליאב בע"מ וחברת מתי מרכז הגבס והבניה בע"מ, והתקשה למסור תשובה מהותית כשעומת עם טענות העוסקים, שלפיהן מדובר בחשבוניות מזויפות וכי הנאשמת 4 כלל אינה לקוחה שלהם.

ביחס לחשבוניות שהוציא הנאשם 2 טען הנאשם 1, כי מדובר בחשבוניות המשקפות עסקאות אמת של עבודות צבע וחשמל, וכי מי שכתב את החשבוניות הוא הנאשם 2 בעצמו, אשר יודע לכתוב בעברית. הנאשם 1 הכחיש את טענתו של הנאשם 2 שהוטחה בו, שלפיה הנאשם 1 הוא שכתב את החשבוניות בכתב ידו, הכחיש כי הנאשם 2 עבד רק בירושלים, הכחיש כי הנאשם 2 ביצע רק עבודות תעלות והכחיש כי הנאשם 2 נהג להחזיר לו את הכסף שקיבל באמצעות המחאות של הנאשמת 4 אשר נפרטו בבנק.

גם ביחס לחשבוניות של הנאשם 3 טען הנאשם 1 כי מדובר בחשבוניות המשקפות עסקאות אמת, אשר נכתבו על ידי הנאשם 3 והכחיש כי הכספים ששולמו לנאשם 3 באמצעות המחאות הוחזרו לנאשם 1 לאחר שהמחאות נפרטו בבנק.

בהודעתו של הנאשם 1 מיום 6.2.17 (ת/4) הוא עומת עם ההבדלים בין החשבוניות המקוריות של העוסקים לבין החשבוניות שכביכול הוצאו על ידם לנאשמת 4, והשיב כי אינו יודע להסביר את ההבדלים ואינו מזהה את חלקם של ההבדלים.

עוד עומת הנאשם 1 עם הכרטסות של כל אחד מהספקים אצל הנאשמת 4 וטען כי המסקנה העולה מתוך הכרטסת, בדבר קיומם של חובות של מיליוני שקלים לחלק מהספקים היא שגויה, ומכל מקום לא ידע להסבירה.

הנאשם 1 התייחס ל-18 המחאות של הנאשמת 4 שנרשמו לפקודתו שלו, טען כי מדובר במשכורות לפועלים ששילם במזומן, מאחר ולא היה להם חשבון בנק, וטען עוד כי מדובר בפועלים שחלקם ירושלמים וחלקם תושבי שטחים. בחקירה זו הנאשם נשאל מיהו טארק יגמור שהנאשם הוציא לו המחאה על סך 60,000 ₪ והשיב כי אינו מכיר אותו וכי ההמחאה גנובה.

בהודעתו של הנאשם 1 מיום 8.2.17 (ת/5) נשאל הנאשם 1 כיצד נהג בסחורה שקיבל מהספקים והשיב כי רכבי ההובלה הורידו אצלו את הסחורה והוא אחסן אותה במחסן של הנאשמת 4 ומכר ללקוחות שהגיעו לקחת אותה בעצמם מהמקום. לנאשמת 4 לא היו כלי רכב או מלגזה, וסידור הסחורה נעשה ידנית, "לאט לאט", כלשונו. לצורך הרמת סחורה כבדה נהג לשאול מלגזה מהשכנים. לדבריו, בחנות היה בדרך כלל מלבדו עוד פועל אחד, ואם נזקק לעזרה לצורך פירוק הסחורה, נהג לבקשה משכניו. הנאשם 1 נחקר על אודות הדו"חות שהגישה הנאשמת 4 למע"מ,

הכחיש כי מדובר בדו"חות כוזבים וטען כי כלל החשבוניות שהעביר למנהל החשבונות ולרואה החשבון היו אמיתיות ותקינות ושיקפו עסקאות אמת, ועל כן הוא היה רשאי לקזזן.

25. בעדותו במשפט תיאר הנאשם 1 כי לנאשמת 4 הייתה חנות במישור אדומים, שבה מכר חומרי בניין ובנוסף עשה עבודות גמר בתל אביב ובמקומות נוספים, והעסק הצליח עד שהחנות נפרצה ותכולתה נגנבה. לדבריו, כשנחקר במע"מ לא אמר את האמת בחקירות, כי היה מאוים על ידי אדם בשם טארק יגמור- האיש שמכר לו את כל הסחורה, אשר איים עליו כי אם יגלה את שמו, הוא יפגע במשפחתו. הנאשם טען כי כחלק מן האיום נחרטו על רכבו "איקס" והמילה: "M16" והוא נמנע מלספר על כך לחוקרים כי חשש שילדיו ייפגעו. לדבריו, אותו טארק יגמור הגיע אל החנות עם חשבוניות, הציג את עצמו כמי שמוכר חומרי בניין ומייצג מספר חברות ואמר לו שימכור לו את כל מה שצריך. עוד טען כי יגמור מסר לו את החשבוניות שלו על מנת שרואה החשבון של הנאשמת 4 יבדוק אותן, והוא קנה מיגמור מוצרים, הציג את החשבוניות לרואה החשבון ורואה החשבון אישר את החשבוניות ואמר שניתן לעבוד עם ספק זה. הנאשם 1 טען כי שילם לטארק יגמור באמצעות המחאות אחת לשבועיים- שלושה, כאשר טארק הגיע לחנות, נהג לשאול מה חסר במלאי ואף סיפק את הסחורה, שכללה מלט, חצץ, שפכטל צבע וקרמיקה. הוא לא יודע מאיפה טארק הביא את הסחורה. לדבריו, היו לו שני פועלים בחנות שסייעו לו להוריד את הסחורה, ואם נזקק למלגזה, שאל אותה משכנו.

ביחס לנאשם 2 טען הנאשם 1 בעדותו, כי הנאשם 2 הגיע לחנות במישור אדומים, טען כי יש לו פועלים וביקש לעבוד עמו, והם עבדו יחד בצבע ובמיזוג אוויר. לדבריו, שילם לו בהמחאות, והעובדה כי שניהם השתמשו בשירותיו של אותו רואה חשבון, הניחה את דעתו כי מדובר בקבלן משנה מהימן.

הנאשם 1 טען עוד, כי הנאשם 3 שיקר בעדותו, וכי בפועל נאשם 3 ביצע עבורו עבודות צבע ושפכטל אך גם תעלות מיזוג אוויר, כי נהג לשלם לו בהמחאות אך מעולם לא הלך עמו לבנק.

26. לתמיכה בגרסתו של הנאשם 1 במשפט הציגה ההגנה את עדויותיהם של עוידה חליל ומוחמד יוסף חירוואת, עובדים לשעבר של הנאשמת 4.

יוסף חירוואת אמר בעדותו, כי עבד אצל הנאשמת 4 בשנת 2012 ועד אפריל 2014 בתפקיד פועל ופורק סחורה של צבע וחומרי בניין. לדבריו, מכר את טארק יגמור היכרות שטחית וטארק הוא שהיה מביא את החומרים לעסק באמצעות משאית סגורה. היכרותו עם טארק שטחית והוא פגש בו פעם או פעמיים בלבד. כשהסחורה הגיעה הוא נהג להורידה מהרכב ולסדרה במדפים במחסן. בנוסף תפקידו היה להכין הזדמנות שהוזמנו על ידי לקוחות הנאשמת 4. העד הבהיר כי עוידה חליל או הנאשם 1 הם שהיו בודקים האם הסחורה שסופקה תואמת לחשבוניות.

עוידה חליל, אחיינו של הנאשם 1, תיאר אף הוא כי עבד במחסן של הנאשמת 4 משנת 2012 עד ראשית שנת 2014, ותפקידו היה לקבל סחורה מהספקים, לסדרה במחסן ולבדוק שהכמויות שסופקו מתאימות לחשבוניות. לעיתים גם העביר סחורות לאתרי עבודה של הנאשמת 4. העד תיאר כי טארק יגמור הוא שהיה מביא את הסחורה במשאית גדולה בצבע לבן ומשטחי הסחורה הורדו מהמשאית באמצעות מלגזה ששאלו מהשכן. העד השיב כי ראה את טארק יגמור "כל הזמן" והשיב עוד כי אינו מכיר את שמות העוסקים שנרשמו על החשבוניות שהוצאו לנאשמת 4.

27. לאחר ששקלתי את גרסאותיו השונות של הנאשם 1, בחקירותיו ובבית המשפט, ואת הראיות שהביא לתמיכה בעדותו, לא מצאתי לקבל איזו מהגרסאות כמהימנה.

28. גרסאותיו של הנאשם 1 בהודעותיו ת/1-ת/5 הן כלליות מאד, וניכר בהן כי נועדו להרחיקו מהעבירות שבהן נחשד. הנאשם 1 ניסה לשוות לפעילותו העסקית ולפעילותה של הנאשמת 4 אופי תמים וכשר, ובמסגרת זאת טען כי העוסקים הנזכרים בכתב האישום הם ספקים של הנאשמת 4. יחד עם זאת, העובדה כי הנאשם 1 לא ידע לומר ולו את שמו של אחד מנציגי הספקים או כל פרט אחר על אודות עוסקים אלה - היכן ממוקמים עסקיהם, מה מספר הטלפון של מי מהם, אילו מוצרים רכש מהם או כל פרט קונקרטי אחר, מלמדת על כך שלנאשם 1 לא הייתה כל היכרות עם עוסקים אלה ומובילה למסקנה, כי לא ביצע עם מי מהם עסקה אמיתית שבגינה קיבל חשבונית שניתן היה לקזזה.

29. על אף האמור, לא ניתן לקבל גם את גרסתו של הנאשם 1 בעדותו במשפט, שהיא גרסה כבושה, אשר הנימוק שניתן לכבישתה לא שכנע כלל. ראשית, הנאשם 1 טען כי רק לאחר שישב עם עורך הדין שלו, מספר חודשים לפני מתן העדות ועורך הדין אמר לו כי הוא "מגבה אותו" וידאג לכך שאף אחד לא יפגע בו, הוא חדל לפחד מטארק יגמור ושוכנע כי עליו לספר את שאירע לטענתו (עמ' 81 שורות 14-8). הנאשם לא ידע לומר מהו המועד המדויק שבו אירעה שיחה זו, ואולם חזקה על ב"כ הנאשמים 1 ו-4 כי בחן וגיבש את הגנתם עוד טרם מתן התשובה לאישום, ואף על פי כן, לא זו בלבד שזכרו של טארק יגמור לא בא כלל, אף לא ברמז, במסגרת התשובה לאישום, אלא שבמסגרת אותה תשובה הצהיר ב"כ הנאשמים 1 ו-4 כי "**התיק ינוהל בהתאם להודעות**". לא נמסר כל הסבר, ממילא לא כזה שיניח את הדעת, שיצדיק את כבישת הגרסה מאז מועד מתן התשובה לאישום, במשך מספר חודשים עד למועד העדות.

שנית, גרסתו של הנאשם 1, שלפיה רכש בתום לב גמור את כל הסחורות מטארק יגמור, ששימש סוכן של כל העוסקים המורשים, היא נטולת היגיון פנימי. הוא לא הצליח להסביר מדוע התקשר בעסקה שכזאת דווקא עם אותו טארק, ומה הייתה הכדאיות הכלכלית של העסקה הזאת ועדיפותה על פני קניה ישירה מאותם ספקים, ללא תיווכו. הוא לא הצליח להסביר כיצד התקשר עמו ללא חוזה, אילו בדיקות רקע ערך על אודות אותו אדם, שעל פי גרסתו הוא הפקיד בידי מיליוני שקלים, חלקם במזומן, כיצד זה לא בדק את הקשר שלו לאותן חברות שהוא מסר לו חשבוניות שלהן ולא בדק את השאלה האם אותו אדם הוא אמנם סוכן מוסמך של עסקים אלה וכיצד זה לא עלו בליבו כל תהייה או חשד בנסיבות שבהן אדם אחד מוסר לו חשבוניות של חברות שונות. טענותיו של הנאשם 1 לגבי תדירות המפגשים עם טארק יגמור - אחת לשבועיים שלושה - אינן עולות בקנה אחד עם התאריכים המפורטים על החשבוניות, המלמדות על עסקאות בעשרות אלפי שקלים שבוצעו כמעט מדי יום ביומו (ראו התאריכים על הנספחים להודעת הנאשם ת/3), וגם אינן עולות בקנה אחד עם טענותיהם של עובדי המחסן של הנאשמת 4, יוסף חרואת, שראה את טארק בעסק רק פעם אחת או פעמיים (עמ' 82 שורה 11) ועוידה חליל, שטען כי טארק היה בעסק "כל הזמן" (עמ' 86 שורות 7-4).

הנאשם אף לא הצליח להסביר בחקירתו הנגדית, מדוע אמר בחקירת המשטרה כי לכל חברה היה סוכן משלה ולא תיאר סוכן אחד מבלי לנקוב בשמו, דברים שלא היו חושפים אותו למימוש האיום הנתען (עמ' 73 שורות 25-17).

מתוך חקירתו הנגדית של הנאשם 1 עלה הרושם, כי כאשר התקשה ליישב את טענותיו הסותרות ניסה למצוא מפלט בטענה כי גובה ההודעות כתב "מה שבא לו" (עמ' 73 שורות 30-29; עמ' 74 שורות 9-8), טענה שלא נטענה בתשובה

לאישום כאשר ההגנה הסכימה להגשת הודעותיו של הנאשם 1, ולא קיבלה ביטוי בחקירתו הנגדית של גובה ההודעה, אשר שאלה בסגנון זה כלל לא הופנתה אליו.

מתוך החשבוניות עולה, כי לחלק גדול מאד מן העוסקים (אם כי לא לכולם) נכתב כי התשלום בוצע במזומן, סכומי כסף עצומים של עשרות אלפי שקלים בכל פעם. לבד מן העובדה כי הדבר סותר את טענתו של הנאשם 1 שלפיה מרבית התשלומים בוצעו בהמחאות או בהעברות בנקאיות, הנימוק של הנאשם 1 שלפיו עשה כן רק כאשר היה חייב מוגבל בבנק אינו מתיישב עם העובדה כי באותם תאריכים ממש נעשו, על פי טענתו, עסקאות עם הנאשמים 2 ו- 3, שלהם שולם בהמחאות (השווה החשבוניות של כל מתכת מדן בע"מ ואביעם אינסטלציה ובנין בע"מ לחשבונית של הנאשמים 2 ו- 3, כולם בנספחים לת/3).

שלישית, הנאשם, אשר טען כי כיום אינו מפחד עוד מנקמתו של טארק יגמור, לא הזמין אותו לעדות, ולא אפשר לבית המשפט לבחון את אמיתות גרסתו. מדובר בראיה שהייתה בהישג ידו של הנאשם. נראה כי בניגוד לרשויות החקירה אשר לא הצליחו לאתר את אותו יגמור כמפורט באסופת המזכרים ת/10, הנאשם 1 דווקא היה עמו בקשר קרוב, ומכל מקום לא הוגשה לבית המשפט אפילו בקשה מטעם הנאשמים 1 ו- 4 לזמן את טארק יגמור לעדות. גם כאן, העובדה כי הנאשמים 1 ו- 4 נמנעו מלהביא לבית המשפט ראיה שהייתה בהישג ידם, או שיכולים היו להשיגה במאמץ סביר, היא בעלת משמעות ראייתית לחובתם.

לבסוף, מתוך כרסוסות הספקים אצל הנאשמת 4 (נספח לת/4 וכן נספח לת/35) עולה כי הנאשמים 1 ו- 4 חייבים לספקים השונים סכומים של מיליוני שקלים. על פי גרסתו של הנאשם 1 במשפט, שלפיה מדובר בעסקאות אמת, רק כאלה שנעשו מול טארק יגמור ולא מול הספקים, מדובר למעשה בחובות של מיליוני שקלים לטארק יגמור עצמו. קשה, אם כן, להבין ולקבל, כי הנאשם 1 חשש לומר את שמו של טארק יגמור בחקירה, אך לא חשש כלל להיות חייב לו סכומי עתק אשר לא שולמו במשך שנים.

דומה כי אפילו הנאשם 1 עצמו לא האמין לגרסתו שלו בדבר היותו של טארק יגמור נציג העוסקים, שכן איש מנציגי העוסקים לא נשאל בחקירתו הנגדית האם, בדרך מקרה, אותו טארק שימש כסוכן או נציג מכירות של מי מהם.

בשולי הדברים אעיר, כי העובדה שמרבית נציגי העוסקים אישרו שחשבוניות החברה שלהם זויפו בעבר אין בה כדי לתרום דבר לבירור אשמתם של הנאשמים 1 ו- 4 ואין בה כדי לתמוך בשום דרך בטענה בדבר מעורבותו של אותו טארק יגמור באספקת החשבוניות המזויפות.

30. מכלול הנסיבות שפורטו מוביל למסקנה כי יש לדחות גם את גרסתו של הנאשם 1 במשפט, שלפיה החשבוניות משקפות עסקאות אמת עם הספקים השונים, אשר טארק יגמור שימש הנציג שלהם. אמת, שמו של טארק עלה בהקשרים שונים בחקירה, ולא מן הנמנע כי הייתה לו מעורבות כזו או אחרת בהוצאת החשבוניות הכוזבות, ואולם גם אם אלה הם פני הדברים, מכלול הראיות שהוצגו מבסס, מעבר לספק סביר את המסקנה, כי החשבוניות לא שיקפו עסקאות אמת וכי הנאשם 1 ידע זאת והיה מעורב בקבלתן והעברתן לרואה החשבון, מתוך מטרה לקזזן ולצמצם בדרך זו את מס התשומות שבו תחויב הנאשמת 4.

31. כאן המקום להעיר, כי אף אם ניתן היה לקבל את גרסתו של הנאשם 1 במשפט, שלפיה טארק יגמור הוא שמסר לו את החשבוניות הכוזבות, מכלול הנסיבות מלמד כי הנאשם 1 לכל הפחות עצם את עיניו ביחס לחשד כי אין מדובר

בחשבוניות של אותם עוסקים ששם מצוין עליהן. בהתאם להלכה הפסוקה אין הבדל מבחינת פלילות המעשה בין חשבונית כוזבת ("פיקטיבית") לבין חשבונית "זרה" (ראו למשל רע"פ 5718/05 **אוליבר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 8.8.05). על כן גם אם הייתה מתקבלת טענתו של הנאשם 1 כי החשבוניות משקפות עסקה כלשהי, לא היה בכך כדי לשנות מהתוצאה.

גם המאשימה אינה כופרת באפשרות, שלפיה לנאשמים 1 ו-4 היו אמנם הוצאות על תשומות, והציעה את האפשרות כי החשבוניות הכוזבות נועדו להוות כיסוי לרכישת תשומות בלתי מדווחת ("בשחור") או לשכר עבודה של פועלים תושבי שטחים ששכרם שולם להם במזומן מבלי שהתקבלו חשבוניות מס עבור התשלום. אפשרות זו אמנם עולה בקנה אחד עם עדותו של עד ההגנה חליל עוידה, אשר תיאר כי הועסקו על ידי הנאשמים 1 ו-4 גם פועלים תושבי שטחים (עמ' 87 שורה 25) וכן עם מוצג ת/39, תעודת עובד ציבור מטעם רשות האוכלוסין וההגירה, שממנה עולה כי הנאשם 1 מעולם לא פנה בבקשה לקבל היתר להעסקת עובדים תושבי שטחים. עם זאת, כאמור, אין בכך כדי לשנות מן המסקנה, שלפיה החשבוניות שקוזזו אינן משקפות את העסקאות המפורטות בהן.

32. יש להוסיף כי על פי עדותו של רואה החשבון של הנאשמת 4, יוסף גאנץ, החשבוניות של העוסקים השונים אמנם נבדקו על ידו והוא אישרן, ואולם, הוא הבהיר בעדותו כי מהות הבדיקה שערך היא האם לחברה שהוציאה את החשבונית יש אישורי ניכוי מס במקור וניהול ספרים, וכן בדיקה צורנית של החשבונית עצמן מבחינת תיאור המכר, הכמות, המחיר, התאריך ומספר החשבונית (עמ' 49 שורות 12-24). מתוך עדותו עלה בברור, כי אין בבדיקה זאת כדי לוודא שאמנם מדובר בחשבוניות המשקפות עסקאות אמיתיות. דברים דומים עלו גם מעדותו של מנהל החשבונות עוויס כנען (עמ' 45 שורות 13-3 וכן עמ' 48 שורות 1-10). מנהל החשבונות אף הבהיר מדוע גם הדיווח המכוון לא תמיד יכול לסייע באיתור חשבוניות כוזבות (עמ' 47 שורות 18-24).

33. על פי עדותו של מנהל החשבונות, הוא הזין לכרטסות הספקים אצל הנאשמת 4 את החשבוניות שהנאשם 1 העביר לו (עמ' 44 שורה 12). כרטסות הספקים מלמדות על יתרות חובה עצומות של הנאשמת 4 לספקים, ומשמעות הדברים כי תמורת החשבוניות לא שולמה, עובדה המחזקת את המסקנה כי מדובר בחשבוניות כוזבות.

ב"כ הנאשמים 1 ו-4 ביקש לחלוק על מהימנותה של כרטסת הספקים באמצעות דוגמה של המחאות שלא נרשמו בה (ראו העמודים העשרים ושלושה ועשרים וארבעה לסיכומי), אך עיון בהמחאות אלה מלמד כי הן נרשמו, ככל הנראה מתוך שגגה של מנהל החשבונות, תחת ספק אחר.

34. גם מתוך עדויותיהם של הנאשמים 2 ו-3 עולה כי הם לא קיבלו לידיהם את הסכומים הרשומים בחשבוניות, והם תיארו את מנגנון פריטת ההמחאות והחזרת התמורה לנאשם 1.

חיזוק לדברים אלה עולה מתוך עדויותיהם של חוסאם דענא (ת/26 ות/27) וג'מאל אבו אלסעוד (ת/28-30). מדבריו של האחרון ניתן ללמוד כי מי שפרט את ההמחאות הוא, ככל הנראה טארק יגמור (ת/30 שורות 41-38) ואולם בדברים אלה אין כדי להטיל ספק במודעותו של הנאשם 1 ביחס להיותן של החשבוניות כוזבות, אלא, לכל היותר, ללמד, כי גם לטארק יגמור הייתה מעורבות כלשהי במסכת העבריינית, כפי שפורט בסעיף 30 לעיל. הדמיון בין מנגנון פריטת ההמחאות על ידי הנאשמים 2 ו-3 למנגנון שתואר על ידי ג'מאל אבו אלסעוד, מלמד על כך שחשבוניות העוסקים שקוזזו על ידי הנאשמים 1 ו-4 היו חשבוניות כוזבות.

35. סיכומם של דברים עד כאן- העובדות שהוכחו מעבר לספק סביר מלמדות כי הנאשם 1 כלל בדיווחיה של הנאשמת 4 למע"מ חשבוניות כוזבות של כל העוסקים המפורטים בכתב האישום. מדובר בחשבוניות שאינן משקפות עסקאות אמיתיות שנערכו עם הספקים ששמותיהם מופיעים על החשבוניות, ספקים אלה לא סיפקו לנאשמת 4 את הסחורה המפורטת באותן חשבוניות והנאשמת 4 לא שילמה לספקים דבר. מעשים אלה, כמו גם קבלה בחזרה של חלק מהכספים ששולמו לנאשמים 2 ו-3, מהווים מעשי מרמה כמשמעותה בסעיף 117(ב)(8) לחוק.

36. היסוד הנפשי בעבירות לפי סעיף 117 לחוק הוא מודעות למעשה ולנסיבות ומטרה להתחמק מתשלום מס.

על מודעותו של הנאשם 1, ולו בדרך של עצימת עיניים, ביחס לעובדה כי מדובר בחשבוניות כוזבות, עמדתי לעיל.

המטרה להתחמק מתשלום מס נלמדת מתוך הנסיבות ומתוך מעשיו של הנאשם 1, כפי שנקבע בע"פ 5783/12 גלם נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו 11.9.14):

"יצוין, כי בקבוצת העבירות המפורטות בסעיף 117(ב) לחוק מע"מ יש להוכיח מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, היינו, נדרש יסוד נפשי של מודעות למעשה ולקיום הנסיבות הגורמות להתחמקות ממס. וכפי שציין המלומד נמדר לפי הסעיף די בקיומו של יסוד נפשי של מודעות למעשה ולקיום הנסיבות הבלתי חוקיות, ואילו את המטרה להתחמק ממס ניתן ללמוד מהראיות הנסיבתיות וממעשים חיצוניים של הנישום".

למעשה, קיימת חזקה שלפיה הסתמכות על חשבונית שאינה משקפת עסקת אמת מלמדת על כוונה להתחמק מתשלום מס, כפי שנקבע ברע"פ 1054/07 **צמרת אויאשן 1988 נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 6.2.07):

"הלכה פסוקה בדיני המס היא כי אדם המסתמך על חשבונית שאינה משקפת עסקת אמת לניכוי תשומות, מתכוון להקטין בדרך זו, שלא כדין, את סכום המע"מ שעליו לשלם, ובכך יש משום כוונה להתחמק מתשלום מס."

37. על יסוד אלה אני קובעת כי משהוכח שהחשבוניות שאותן כלל הנאשם 1 בדיווחיה של הנאשמת 4 אינן משקפות עסקאות אמת, ומשעה שלא נסתרה החזקה כי הסתמכות זו נועדה לאפשר לנאשמת 4 להתחמק מתשלום מס, הרי שהוכחה מעבר לספק סביר מטרתו של הנאשם 1, וכתוצאה ישירה מכך- גם של הנאשמת 4, להתחמק מתשלום מס.

38. הנאשמים 1 ו-4 מואשמים בביצוע העבירות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק בנסיבות מחמירות. אחד המדדים שנקבעו בסעיף 117(ב)(2) לחוק לביצוע העבירות בנסיבות מחמירות הוא זה הקבוע בסעיף קטן (3), ולפיו העבירה הובילה להתחמקות או השתמטות מתשלום מס בסכום העולה על כפל הסכום הקבוע בקנס בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, דהיינו מעל 452,000 ₪.

39. אמנם, בסעיף המסומן 10 בעמוד השישי לסיכומי הנאשמים 1 ו-4 נטען כי סכום המס בחשבוניות הוא מופרך ומופרז ולא הובאה לו כל ראיה קונקרטית, אלא שעובדה זו הוכחה מתוך תשובתם של הנאשמים לאישום, שבה ב"כ הנאשמים 1 ו-4 אישר את סכום העסקאות בחשבוניות ואת סכום המס הכלול בהן כמפורט בסעיף 1 לאישום השלישי (עמ' 10 שורה 23). בנסיבות אלה, משהודו הנאשמים 1 ו-4 בתשובת לאישום בסכום, הרי שהמאשימה לא הייתה צריכה להביא ראיות ביחס לסכום, ומכל מקום החשבוניות עצמן הוגשו כראייה, וגם עדותו של רואה החשבון

יוסף ג'אנם, שעליה מבקשים הנאשמים להסתמך, מלמדת על כך (ראו הפסקה האחרונה לעמוד השישה-עשר לסיכומיהם). לפיכך, סכום המס שנכלל בחשבוניות הכוזבות שעליהן הסתמכה הנאשמת 4 הוא כ- 3.6 מיליון ₪, גבוה במידה רבה מסכום כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ועל כן מתקיימת הנסיבה המחמירה הכלולה בסעיף 117(ב)(3) לחוק.

40. מן האמור לעיל עולה, כי הוכחו מעבר לספק סביר כל יסודות העבירה של שימוש במרמה או תחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס, ביחס לנאשם 1, וכן הוכחו מעבר לספק סביר כל יסודות העבירות לפי סעיף 117(ב)(5) בנסיבות מחמירות, בשל היקף המס שהושמט.

סוף דבר

41. משהוכחה מעבר לספק סביר אשמתם של הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן, אני מרשיעה את הנאשמים 1, 2 ו-4 בעבירות שיוחסו לכל אחד מהם.

ניתנה היום, ז' תמוז תשפ"ב, 06 יולי 2022, במעמד הצדדים